

Nämnd- och förvaltningsplan 2024

Barn- och utbildningsnämnden/
Barn- och utbildningsförvaltningen

Innehåll

Politisk inledning	3
Nuläges- och omvärldsanalys	4
Beredskap för förändrade förutsättningar i omvärlden	4
Ökad polarisering och utsatthet – värna det demokratiska samhället	4
Ökat behov av livslångt lärande och kompetensförsörjning	5
Digitalisering, digital säkerhet och delaktighet	5
Globala klimatförändringar får konsekvenser, nu och i framtiden	6
Ekonomins utveckling och ekonomiska förutsättningar för Tyresö kommun	6
Långsiktig samhällsbyggnad i en föränderlig omvärld	7
Vision och mål	7
Vision	7
Mål och uppdrag	8
Övergripande politiskt uppdrag från kommunplan: öka innovationsförmågan, den digitala mognaden/användandet av välfärdsteknik och arbeta kommungemensamt när det ger mervärde.	8
Målområden	8
Nämnd- och förvaltningsmål	9
Motiverade medarbetare hos Sveriges bästa offentliga arbetsgivare	9
Kvalitetsförbättringar skapar vi tillsammans, hela tiden	10
Tyresö kommun levererar bra välfärdstjänster som skapar goda livsvillkor – Här finns plats för alla	11
Ekonomi – balanserad, kostnadseffektiv & cirkulär	13
Riskhantering	15
Resurser	17

VO1 - Förskola och pedagogisk omsorg	18
VO2 - Grundskola inklusive anpassad grundskola och fritidshem	18
Bilaga 1 prövning av barnets bästa.....	20
Bakgrund	20
Nämnd- och förvaltningsplanen och barn.....	20
Budget	22
Bilaga 2 Agenda 2030.....	23
Bilaga 3 Riskhantering	23
Bilaga 4 Årshjul för styrprocess och uppföljning 2024	25

Politisk inledning

Styrets ambition är att Tyresö ska bli Sveriges bästa skolkommun. Inför 2024 lägger vi fram en nämndplan med politikens inriktning och vision om en trygg samt likvärdig förskola och grundskola. För att nå dit behöver vi fortsatt prioritera förskola och skola. Målet är tydligt – i Tyresö ska samtliga förskolor och skolor vara trygga verksamheter som håller hög kvalitet i sin undervisning. Vi är stolta över det jobb som pedagoger, lärare, elevhälsoteam, fritidshemspersonal, och övriga medarbetare åstadkommer. Med varje barns rätt till en kvalitativ utbildning behöver vi fortsatt ha en hög målsättning för barn och elevers lärande. Fler elever ska uppnå skolans kunskapsmål och likvärdigheten mellan Tyresös samtliga förskolor och skolor ska öka. Skolans kompensatoriska uppdrag är viktigt.

Arbetet med att öka närvaron behöver intensifieras och målet måste alltid vara att alla elever ska komma till skolan. För att tidigt identifiera och hjälpa unga bort från utanförskap och kriminalitet ska samverkan mellan socialförvaltning och barn- och utbildningsförvaltning öka. Arbetet med SSPF (skola socialtjänst polis fritid) är ett led inom denna prioritering.

Inom förskolan har vi en hög andel nöjda föräldrar. Skolresultaten i Tyresös grundskolor har under läsåret 2022/2023 förbättrats och antalet elever som går ut grundskolan med godkända betyg har ökat. Ett kvitto som visar att vår politik gör skillnad.

Nuläges- och omvärldsanalys

Varje år gör kommunen en omvärldsanalys för att möta en föränderlig omvärld. I årets omvärldsanalys har olika metoder använts för att samla in data och fånga många perspektiv. I analysen presenteras olika omvärldsfaktorer hämtad från kommunplan 2024-2027. För varje del finns inriktningar som visar vad barn- och utbildningsnämnden kan göra för att möta och hantera omvärldsfaktorerna, så kallade förändringstryck.

Beredskap för förändrade förutsättningar i omvärlden

De senaste årens globala kriser har ökat fokus på risker och sårbarhet samt tydliggjort behovet av beredskap. Ingen vet precis hur kommande kriser kommer att se ut, men de blir sannolikt helt annorlunda och med andra och oväntade konsekvenser än tidigare.

Det är viktigt att se krisberedskapen som den förmåga som skapas i många aktörers dagliga verksamhet och inte bara förmågan hos en utpekad organisation eller en aktör. Därför behöver kommunen se till att krisberedskapen får genomslag i hela verksamheten. Krisberedskapen bör därför i en hög utsträckning som möjligt integreras i den ordinarie styr- och ledningsmodellen.

Nämndens förändringstryck

- Utveckla arbetet med kontinuitetshantering.
- Övning och kompetensutveckling inom kris och beredskap.
- Öka civilförsvarskompetens.

Ökad polarisering och utsatthet – värna det demokratiska samhället

I Sverige är befolkningens tillit till medmänniskor och till samhällets institutioner fortsatt hög ur en internationell jämförelse, vilket är en styrka. Det finns tendenser sedan ett par år tillbaka att tilliten minskar.

Kopplat till det ser kommunen ökade skillnader avseende arbetslöshet, skolresultat, hälsa, valdeltagande och upplevd trygghet inom kommunen och mellan kommuner och regioner.

Ensamhet och social isolering är ett folkhälsoproblem som kan väcka känslor av utanförskap och otrygghet vilket har en negativ påverkan på den fysiska och psykiska hälsan. Stöd och insatser behöver anpassas för att ge alla människor, oberoende vem man är eller om man befinner sig i en särskilt sårbar grupp, samma möjligheter att delta i samhället.

Nämndens förändringstryck

- Värna ungas välmående och motverka framtida utanförskap genom främjande arbete.
- Förebygga att ungdomar hamnar i en kriminell livsstil genom samordnade insatser.
- Tidiga och samordnade insatser (TSI) för barn och unga.

- Brotts- och drogförebyggande arbete genom nära samarbete mellan SSPF (skola, socialtjänst, polis och fritid).
- Samverka för ökad skolnärvaro.

Ökat behov av livslångt lärande och kompetensförsörjning

Glappet mellan personer i arbetsför ålder och personer i behov av förskola, skola och äldreomsorg är historiskt högt och innebär stor konkurrens om rätt kompetens. Kompetens som finns i organisationen behöver användas och utvecklas utifrån verksamhetens behov. Genom att organisera arbetet annorlunda kan både personal och verksamhet utvecklas, och resurser användas effektivt.

Samtidigt som kompetensförsörjning är ett problem står många människor utanför arbetsmarknaden, med kompetens, kunskap och förmågor som kommunen behöver bli bättre på att inkludera.

Nämndens förändringstryck

- Tillämpa ett tillitsfullt ledarskap.
- Introduktion och mentorskap för att få nya lärare kvar i professionen.
- Nätverk och kollegialt lärande.
- Ta tillvara arbetskraft i kommunen speciellt i trygghetsarbetet.

Digitalisering, digital säkerhet och delaktighet

Den digitala utvecklingen går i en ökande takt. Rätt hanterad digitalisering kan bidra till att skapa en effektivare och mer innovativ välfärd.

Styrning och ledning skapar förutsättningar att nyttja digitaliseringen på bästa sätt i strävan att utveckla verksamheten och öka nyttan för medborgarna. I det ingår både att öka effektiviteten i befintlig verksamhet och att tänka nytt genom att arbeta systematiskt med innovation.

Samhällstjänster till medborgare med hög tillgänglighet via internet exponerar också samma samhällstjänster för hotbilder som påverkas av det globala omvärldsläget. Samtidigt som vi blir digitala ökar behovet av skydd av information och risken för digitala angrepp.

Nämndens förändringstryck

- Utveckla och koppla ihop data- och integritetsskyddsfrågorna med informations- och cybersäkerhetsområdena.
- Minskat antal system och licenser för att skapa högre säkerhet, högre kompetens och resurseffektivitet. Fler användarvänliga system.
- Likvärdighet kring de digitala verktygen.
- Omvärldsbevaka samhällsutveckling.

Globala klimatförändringar får konsekvenser, nu och i framtiden

Kommunen har åtagit sig att bli en klimatneutral kommun i linje med Parisavtalet. Både de territoriella utsläppen och de konsumtionsbaserade utsläppen av växthusgaser som genereras av kommunkoncernen, företag och invånare i Tyresö måste på sikt bli netto noll.

Transporter står för en stor del av kommunens utsläpp och är därför ett prioriterat område. Kommunen har även ambition att driva omställningen till en cirkulär ekonomi. I det ingår att minska de konsumtionsbaserade klimatutsläppen, fasa ut skadliga kemikalier, återbruk och återvinning samt skydda och stärka ekosystem och biologisk mångfald.

Sverige har redan blivit varmare och mer nederbördsrikt och framöver förväntas temperaturen att stiga än mer. Mer nederbörd ökar risken för översvämning, förändrad luftfuktighet, återkommande värmeböljor och torka.

Nämndens förändringstryck

- Prioritera de åtgärder som har störst effekt på att minska klimatutsläppen, till exempel som att ställa klimatkrav i betydande upphandlingar.
- Tänka på återbruk vid ny- och ombyggnation eller flytt av verksamhet.
- Uppmuntra grön flagg, gröna rum och odling.
- Källsortera.
- Barnens väg till och från skolan.
- Välja ekologiska, närproducerade livsmedel för ett lågt klimatavtryck och främja biologisk mångfald.

Ekonomins utveckling och ekonomiska förutsättningar för Tyresö kommun

Svensk och global konjunktur har varit inne i en period av återhämtning efter pandemin, men nu försvagas konjunkturen i snabb takt på grund av bland annat inflation och internationella kriser. Kommunen står inför en omställning för att kunna möta förändrade förutsättningar, både på kort och lång sikt. Kommunsektorn behöver både hantera ett ekonomiskt tufft läge samtidigt som utmaningen med att hitta arbetskraft med rätt kompetens kommer öka väsentligt kommande år.

Kommunen behöver effektivisera och bromsa de ökade behoven av välfärd med hjälp av förebyggande arbete. Det krävs också nya arbetssätt, bland annat genom att nyttja digital teknik, stärka arbetsmiljön och skapa förutsättningar för fler att arbeta längre och heltid.

Nämndens förändringstryck

- Öka förmågan att anpassa verksamheten till förändrade förutsättningar med bibehållen leveransförmåga, kvalitet och god arbetsmiljö.
- Fortsätta arbetet med ständiga förbättringar och hitta smartare arbetssätt för att nå målen.
- Öka förmågan att jobba målsökande och innovativt.
- Effektivisera genom minskad byråkrati i hela organisationen samt sätta processer och sedan följa dem.

- Effektiva mötesformer.

Långsiktig samhällsbyggnad i en föränderlig omvärld

Samhällsbyggnadssektorn påverkas starkt av den nuvarande ekonomiska situationen. Det ses en kraftig inbromsning i bostadsbyggande under de kommande åren. Kostnaden ökar även för kommunens egna investeringar. Samtidigt har kommunen ett åldrande fastighetsbestånd och en infrastruktur som kräver investeringar i närtid.

Den rådande ekonomiska situationen gör arbetet mot bostadsbristen än svårare. Bostadsbristen skadar Stockholmsregionens konkurrenskraft och har negativa sociala konsekvenser.

Bostadsbristen beror delvis på en trög rörlighet på bostadsmarknaden. I Tyresö finns många en- eller tvåpersonshushåll som fortsatt bor kvar i sitt småhus.

Nämndens förändringstryck

- Prioritera projekt som måste genomföras och sådana som är mindre konjunkturberoende.
- Utnyttja fastigheter under fler av dygnets timmar för att minska kostnader.
- Skolor och förskolors framtida placeringar.

Vision och mål

Vision

Tyresö kommuns vision beskriver den långsiktiga målsättningen med allt som görs av och i kommunen. Visionen är helt i samklang med det som eftersträvas i Agenda 2030.

I Tyresö finns det hållbara livet, nära storstad, skog och skärgård.

I Tyresö finns plats för alla – här trivs nya tankar.

Tillsammans skapar vi trygghet och tillit.

Tyresö är hemma!

Tyresös kommunala förskolors vision

En hållbar utbildning som skapar framtidstro och gör skillnad för Tyresös yngsta medborgare.

Tyresös kommunala grundskolors vision

Tyresös kommunala grundskolor erbjuder en utmanande läranderesan mot en föränderlig framtid. Vi skapar en skola för var och en genom att varje dag:

- utvecklas och lära tillsammans,
- använda mångfaldens möjligheter,
- utgå från forskning och beprövad erfarenhet

- utveckla sociala och kreativa förmågor.

Mål och uppdrag

Mål är viktiga för att leda allt som görs i rätt riktning mot den övergripande visionen. Tyresö kommunkoncern har i fyra målområden konkretiserat vad som är viktigt att uppnå för att kommunen ska röra sig i rätt riktning mot visionen. Till varje målområde finns konkretiserade mål och indikatorer som mäter måluppfyllelsen. Det finns även politiska uppdrag kopplade till målen. Det är uppdrag som verksamheten ska arbeta särskilt med för att uppnå målen. Ett politiskt uppdrag är övergripande.¹

Övergripande politiskt uppdrag från kommunplan: öka innovationsförmågan, den digitala mognaden/användandet av välfärdsteknik och arbeta kommungemensamt när det ger mervärde.

Samhället förändras i snabb takt och det krävs högre kapacitet för att utföra den service som invånarna förväntar sig och har rätt till, Tyresöbornas behov ska mötas och vara i fokus. För att framtidssäkra kommunen behövs nya sätt att leverera välfärd och samhällsservice. Till det behövs förmågan att framgångsrikt ta fram och införa nya processer, tjänster och metoder som resulterar i betydande förbättringar av kvalitet, effektivitet eller ändamålsenlighet för Tyresöborna. De utmaningar som ingen kan klara bättre på egen hand ska hanteras gemensamt för största nytta för invånarna. Välfärdsteknik och digitalisering är medel för att skapa en mer effektiv och innovativ välfärd.

Målområden

De kommunövergripande mål som ska uppnås, för att på sikt nå visionen, finns formulerade i kommunplanen inom fyra målområden:

- Motiverade medarbetare hos Sveriges bästa offentliga arbetsgivare
- Kvalitetsförbättringar skapar vi tillsammans, hela tiden
- Tyresö kommun levererar bra välfärdstjänster som skapar goda livsvillkor – här finns plats för alla
- Hållbar ekonomi – kostnadseffektiv, balanserad och cirkulär

Kommunplanen är utgångspunkten för hela måldelningskedjan. I nämnd- och förvaltningsplanen tydliggörs hur nämndens och förvaltningens verksamhet ska bidra till att de kommunövergripande målen nås.

¹ Kommunplan för 2024-2027, s.9.

Nämnd- och förvaltningsmål

I kommunplanen anges de kommunövergripande målen. Barn- och utbildningsnämnden och förvaltningens bidrag till kommunfullmäktiges mål formuleras som effektmål det vill säga vad nämnden och förvaltningen ska uppnå för effekter för de som nämnden och förvaltningen finns till för, för att kommunen ska nå de övergripande målen. Indikatorer är vad som följs för att veta hur verksamheterna ligger till i förhållande till målet.

Målbedömningen görs enligt nedanstående:

Grön= genomförs enligt plan och målet kommer att uppnås

Gul= påbörjad men går inte enligt plan eller riskerar att inte uppnå målet

Röd= inte påbörjat eller riskerar att inte nå måluppfyllelse.

Målnivåerna är:

Grönt $\geq$ 70 procent och mindre än 15 procent röda av enheterna, vilket motsvarar grönt 19 av 26 enheter och rött 4 av 26 enheter.

Rött $\geq$ 46 procent av enheterna, vilket motsvarar 12 av 26 enheter.

Gult = övriga resultat.

Motiverade medarbetare hos Sveriges bästa offentliga arbetsgivare

Kommunövergripande mål

Medarbetare i Tyresö kommunkoncern är motiverade och delaktiga i kommunens utveckling.

Politiskt uppdrag från kommunplanen

Använd digitaliseringens möjligheter, tillitsfullt ledarskap och nya sätt för att använda den kompetens som finns hos människor som idag står utanför arbetsmarknaden, för att säkra kommunens kompetensförsörjning och för Tyresö i stort.

Nämndens inriktning

Grundskolan och förskolan ska erbjuda effektiva och attraktiva organisationer med välmående medarbetare som känner arbetsglädje, motivation och delaktighet. En hög andel behöriga lärare är en grundförutsättning för att upprätthålla skolans och förskolans höga måluppfyllelse.

Lärartätheten i förskola och skola ska bibehållas. Tyresös lärare ska ha en marknadsmässig lön, goda arbetsvillkor och löpande erbjudas kompetensutveckling.

Nämnd- och förvaltningsmål

Medarbetares kompetens tas tillvara för att utveckla verksamheten mot gemensamma mål.

Indikatorer

Månadsuppföljning: Medarbetare känner sig motiverade, engagerade och deras kompetens tas tillvara.

Delårsredovisning:

- Sjukfrånvaro
- Frisktal
- Personalomsättning

Årsredovisning:

- Systematiskt arbetsmiljöarbete inklusive medarbetarundersökningen

Genom att jobba mot det här målområdet bidrar barn- och utbildningsnämnden och förvaltningen framförallt till mål 3, 5, 8, 10 och 16 i Agenda 2030, se bilaga 2.

Kvalitetsförbättringar skapar vi tillsammans, hela tiden

Kommunövergripande mål

Tyresö kommun driver en verksamhet med god kvalitet.

Politiskt uppdrag från kommunplanen

Se det kommunövergripande uppdraget om att jobba kommungemensamt.

Nämndens inriktning

Skolans kunskapsuppdrag är i fokus. Identifierade brister och utvecklingsområden följs upp och åtgärder sätts in för en ökad trygghet och en stärkt likvärdighet mellan våra verksamheter.

Kommunens centrala lärstudio med behandling ska erbjudas till grundskolans alla åldrar. Alla grundskolor ska erbjuda undervisning i litet sammanhang och arbetet med att stärka likvärdigheten mellan våra studios ska fortsätta.

Nolltoleransen mot kränkningar ska tydliggöras, liksom kommunens nollvision gällande antal skolinspektionsärenden. Arbetet med att främja närvaro behöver intensifieras och målet måste alltid vara att alla elever ska komma till skolan. En nollvision mot problematisk skolfrånvaro har införts.

För att tidigt identifiera och hjälpa unga bort från utanförskap och kriminalitet ska samverkan mellan socialförvaltning och barn- och utbildningsförvaltning öka. Ett nära samarbete mellan individ- och familjeomsorg och skola krävs för att tidigt identifiera behov av insatser och utveckla

ett fungerande anhörigstöd. Samverkan mellan skola och föreningsliv ska öka för att fler barn ska inkluderas.

Nämnd- och förvaltningsmål

Verksamheterna provar och använder nya idéer för att utveckla arbetssätt och individer samt arbetar kommungemensamt när det ger mervärde.

Indikatorer

Månadsuppföljning: Kärnuppdraget utförs med kvalitet genom nytänkande och prestigelösa samarbeten.

Årsredovisning:

- KKIK (kommunens kvalitet i korthet)
- Forskningsbaserade och beprövade arbetssätt

Genom att jobba mot det här målområdet bidrar barn- och utbildningsnämnden och förvaltningen framförallt till mål 5, 10 och 16 i Agenda 2030, se bilaga 2.

Tyresö kommun levererar bra välfärdstjänster som skapar goda livsvillkor – Här finns plats för alla

Kommunövergripande mål

Tyresö kommun levererar bra välfärdstjänster för de som bor, verkar och vistas här, nu och i framtiden.

Politiskt uppdrag från kommunplanen

Ha en utbildning av god kvalitet för höga kunskapsresultat där alla barn och elever är delaktiga, når godkända betyg i grundskolan, når sin gymnasieexamen och utmanas i sitt lärande. Öka likvärdigheten i förskolan, förskoleklass, grundskolor, fritidshem och fritidsgårdar. Skolans sociala och kompensatoriska uppdrag ska prioriteras. Arbetet mot rasism och diskriminering ska stärkas för att motverka alla former av trakasserier.

Barn och ungas upplevelse av trygghet, tillhörighet och välmående ska öka, under hela dygnet i hela Tyresö. Den psykiska ohälsan ska minska. Behovsstyrd utveckling av välfärdsteknologin ska bidra till att äldre och personer med funktionsnedsättning i Tyresö upplever en ökad trygghet, även när andelen äldre ökar samtidigt som personer i yrkesför ålder minskar.

Kommunkoncernen tillsammans med andra samhällsaktörer ska samverka för att fånga upp ungdomar i riskzon samt förhindra att ungdomar hamnar i drogmissbruk och gängkriminalitet.

Nämndens inriktning

Kunskapsuppdraget är i fokus. Vid avslutande årskurs ska alla elever gå ut med godkända betyg. Verksamheterna ska vara trygga, likvärdiga med hög kvalitet på undervisningen med stärkt fokus på delaktighet, inflytande och arbetsro. Arbetet med att stärka kvalitén och nå en högre måluppfyllelse är prioriterat. Varje barn och elev ska utifrån sina förmågor få väl avvägda utmaningar och ges möjlighet att nå sin optimala utvecklingspotential.

Alla Tyresös barn och elever ska känna sig trygga i våra verksamheter, kunna delta i undervisningen och känna arbetsro. Målet är en trygg, likvärdig och jämlik kunskapsskola. Samtliga skolor och förskolor har NPF-säkrats, en satsning som under året ska utvärderas.

Tyresös barn och elever ska mötas av tilltalande och klimatanpassade utemiljöer som lockar till lek, rörelse och lärande. Förskolan ska fortsätta arbetet med språkutveckling, i dialog och ömsesidigt samspel med barnen. Det är viktigt att förskolans personal har god digital kompetens och använder digitala verktyg i förskolan på ett medvetet och analytiskt sätt så att det gynnar barns lärande.

Den fysiska lärmiljön är central för undervisning. Uteklassrum och undervisning utomhus ska erbjudas. Fritidshemmens kompletterande undervisning ska bidra till att utveckla eleverna. Uppdrag ska synliggöras och andelen behörig personal inom fritidshemsverksamheten ska öka. Enhetsplacerad barnomsorg på obekväm arbetstid infördes under förra mandatperioden och ska under året utvärderas. Den kommunala öppna förskolans samarbete med barn och utbildningsförvaltningen ska utvecklas.

Skolbiblioteken har en viktig roll för att barn och unga ska upptäcka litteraturen och läsglädjen. Läsförmedlande insatser i verksamheterna ska öka, likaså tillgängligheten av böcker och samarbete med folkbiblioteket. Tillsammans utvecklar skolbiblioteken och folkbiblioteken lämpliga samarbetsformer med syfte och mål att inspirera barn och elever till läsning samt främja bildning via skönlitteratur och faktabaserad litteratur.

Nämnd- och förvaltningsmål

Undervisning är målfokuserad och varierad i en miljö där barn och elever upplever trygghet, tillhörighet och välmående.

Indikatorer

Månadsuppföljning: God kvalitet på undervisningen där tidiga insatser sker.

Delårsredovisning:

- Behörig personal i olika yrkeskategorier (delårsredovisning 1)
- Rapport från resultatdialoger och kvalitetsdialoger (delårsredovisning 2)
- Elev- och föräldraenkäter (med fokus på frågor om trygghet, studiero och stöd)

Årsredovisning:

- Kunskapsresultat
- Likabehandlingsarbetet, förebyggande och aktiva åtgärder
- Hälsosamtal

Målen i Agenda 2030 är sammankopplade och i vår leverans av välfärdstjänster bidrar barn- och utbildningsnämnden och förvaltningen på olika sätt till alla mål i Agenda 2030 i sin helhet, se bilaga 2. Tyresö kommun har särskilt fokus på mål 1, 3, 4, 9, 11, 13, 15 och 16.

Ekonomi – balanserad, kostnadseffektiv & cirkulär

Kommunövergripande mål

Tyresö kommuns inköp, investeringar och resursanvändning sker inom den cirkulära ekonomins villkor – kostnadseffektiv, balanserad och klimatneutral.

Driftsmål

Tyresö kommuns inköp, investeringar och resursanvändning är kostnadseffektiva och balanserade.

Finansiella mål

Kommunens resultat ska över en mandatperiod uppgå till 2,0 procent av skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag.

Hållbarhetsmål

Tyresö kommunkoncern ställer om till att bedriva verksamheten inom den cirkulära ekonomins villkor.

Politiskt uppdrag från kommunplanen

Kommunen ska ha förmågan att anpassa verksamheten utifrån förändrade förutsättningar med bibehållen leveransförmåga, kvalitet och god arbetsmiljö. Arbetet med att säkerställa att skattemedel används optimalt ska fortsätta genom att aktivt arbeta med effektiviseringar och ständiga förbättringar. Kommunen ska arbeta för att upptäcka och förhindra välfärdsbrott.

Prioritera de åtgärder som har störst effekt på att minska klimatutsläppen, till exempel att ställa klimatkrav i upphandlingar, välja ekologiska, närproducerade livsmedel för ett lågt klimatavtryck och främja biologisk mångfald. Höja medvetenheten i hela kommunkoncernen och våga pröva nya sätt för att ställa om till en cirkulär ekonomi. Tillgängliggöra och skydda Tyresös natur och stärka dess förmåga att binda kol, reglera vattenflöden och hantera klimatförändringar. Samverka med invånare, företag, organisationer och grannkommuner för att nå våra miljömål och klimatmål.

Nämndens inriktning

Verksamheterna har under 2023 arbetat hårt för att nå en budget i balans så långt som möjligt. Nämndplan 2024 möjliggör för enheterna att fortsatt arbeta med implementeringen av flera års långsiktiga satsningar. Påbörjade skolutvecklingsområden är fortsatt prioriterade.

Kompetensutveckling inom kemikaliesmart förskola och skola ska fortsätta. Ambitionen är att fortsatt minska de farliga kemikalier som finns i barn och elevers utbildningsvardag. Arbetet med hållbara måltider ska fortsätta och matsvinnet minimeras. Barn och elever behöver ha god kunskap kring vikten av hållbarhet för att möta framtiden. Verksamheten ska ta tillvara på barn och elevers engagemang och främja en positiv hållbarhetskultur.

Nämnd- och förvaltningsmål ekonomi

Inköp, investeringar och resursanvändning är kostnadseffektiva och balanserade.

Indikator

Förmåga att anpassa verksamheten utifrån förändrade förutsättningar med bibehållen leveransförmåga och kvalitet.

Månadsrapport: Ekonomisk uppföljning.

Nämnd- och förvaltningsmål hållbarhet

Verksamheterna bedriver lärande för hållbar utveckling inom konsumtion och resvanor.

Indikatorer

Månadsuppföljning: Barn, elever och medarbetare är medvetna om och delaktiga i ett långsiktigt agerande kring hållbar utveckling inom konsumtion och resvanor.

Delårsredovisning:

- Källsortering

Årsredovisning:

- Kemikaliesmart handlingsplan
- Återbruk

Genom att jobba mot det här målområdet bidrar barn- och utbildningsnämnden och förvaltningen framförallt till mål 7, 9, 11, 12, 13, 15 i Agenda 2030, se bilaga 2.

Riskhantering

All verksamhet innefattar visst mått av osäkerhet och risk. Att hantera osäkerheter och risker innebär att identifiera, analysera och utarbeta strategier för att proaktivt bemöta dem med syfte att säkerställa att verksamheten når sina mål. Beskrivning av riskhantering se bilaga 3.

Riskhanteringsplan barn- och utbildningsnämnden

Målområde	Risk (och riskvärde)	Åtgärd	Bedömning av åtgärder
Medarbetare	Perioder av hög arbetsbelastning (riskvärde 15) (sannolikhet 3, konsekvens 5)	Återhämtning mellan perioder av hög arbetsbelastning. Prioritera i utvecklingsarbetet. Medarbetarnas upplevda arbetsmiljö kopplade till åtgärder.	
	Kompetensförsörjning (riskvärde 16) (sannolikhet 4, konsekvens 4)	Strategisk kompetensförsörjningsplan med specifika delmål i samverkan med fackliga	
Kvalité	Behandling av personuppgifter kopplade till digitala lösningar (riskvärde 16) (sannolikhet 4 konsekvens 4)	Kravställa leverantörer, processer för att kvalitetssäkra konsekvensbedömningar, dataskydd	
	Funktionella och resurseffektiva digitala system (riskvärde 16) (sannolikhet 4 konsekvens 4)	Skapa en långsiktig plan utifrån behov med tydlig kravställning utifrån funktion och användarvänlighet.	
Leverans	Kriminalitet, drogproblematik och utanförskap (riskvärde 16) (sannolikhet 4, konsekvens 4)	Brottsförebyggande nätverk och insatser. TSI- tidiga samordnande insatser och Samverkansformen SSPF (Skola, Socialtjänst, Polis och Fritid).	

	Oförutsedda händelser som brand, skadegörelse, hot och pandemi (riskvärde 16) (Sannolikhet 4, konsekvens 4)	Kris- och säkerhetsplaner, kameraövervakning, övervakning, larm och belysning, samverkan med andra aktörer, kontinuitetsplaner	
Hållbar ekonomi	Inflation (riskvärde 16) (sannolikhet 4, konsekvens 4)	Öka medvetenhet kring inköp och energianvändning, effektivisera lokaler och kostnader	
	Felaktig upphandling (riskvärde 16) (sannolikhet 4, konsekvens 4)	Kompetensutveckling, uppföljning	
	Volymförändringar elev- och barnunderlag (riskvärde 16) (sannolikhet 4, konsekvens 4)	Befolkningsprognos, anpassningar i verksamheterna.	

Resurser

BoU-nämnd	Utfall	Prognos	Budget	Avvikelse	Budget
Detaljer underliggande verksamheter (tkr)	2022	okt	2023	2023	2024
VO 1 - Förskola					
Intäkter	31 195	26 740	34 440	-7 700	33 300
varav demografijustering	0	-11 000	0	-11 000	0
Kostnader					
Myndighet och administration*	-11 584	-12 050	-11 250	-800	-15 300
Alla förskole och omsorgsbidrag / barn**	-344 547	-357 877	-370 377	12 500	-380 564
Barnomsorg på obekvämtid	-1 404	-1 600	-1 800	200	-1 600
Tilläggsbelopp och verksamhetsstöd	-7 584	-6 400	-8 000	1 600	-8 000
Summa kostnader	-365 119	-377 926	-391 426	13 500	-405 464
Beställarorganisationen (nettoresultat)	-333 924	-351 186	-356 986	5 800	-372 164
Utförare i egen regi (nettoresultat)	3 618	-4 800	0	-4 800	0
Summa	-330 306	-355 986	-356 986	1 000	-372 164
VO 2 - Grundskola					
Intäkter	69 312	81 010	67 810	13 200	68 640
varav demografijustering	4 000	4 000	0	4 000	
Kostnader					
Myndighet och administration	-17 916	-19 900	-20 700	800	-20 100
Grundskola, alla elevbidrag / elev**	-757 863	-782 240	-775 740	-6 500	-798 682
Anpassad grundskola, nettokostnader					
elevbidrag och egen regi	-38 003	-40 200	-40 200	0	-41 800
Modersmål	-15 970	-17 700	-16 600	-1 100	-17 600
Skolskjuts (inkl. anpassad grundskola)	-5 759	-7 800	-7 000	-800	-7 000
Tilläggsbelopp och verksamhetsstöd***	-38 881	-40 100	-36 500	-2 500	-29 000
Summa kostnader	-878 880	-912 840	-899 640	-13 200	-957 282
Beställarorganisationen (nettoresultat)	-809 569	-831 830	-831 830	0	-888 642
Utförare i egen regi (nettoresultat)	4 886	-9 900	0	-9 900	0
Summa	-804 683	-841 730	-831 830	-9 900	-888 642
Nämndens resultat	-1 134 989	-1 197 716	-1 188 816	-8 900	-1 260 806

*Inklusive öppna förskolan

**Inklusive sociodemografiskt tillägg

***Inklusive externa placeringar (inkl. resursskola)

VO1 - Förskola och pedagogisk omsorg

Budget år 2024 för verksamhetsområde 1 Förskola och pedagogisk omsorg fördelas enligt ovan tabell.

Tabellen visar ett nettoresultat på beställarorganisationen om 372,0 mnkr vilket motsvarar anslaget för verksamhetsområdet, för utförare i egen regi är nettoresultat noll.

Tabellen visar en minskning av intäkter från 34,4 mnkr till 33,3 mnkr, det beror främst på att justeringen av det ökade personalomkostnadspålägget (PO-pålägg) budgeterades som intern intäkt år 2023, det är justerat i ram år 2024.

I tabellen redovisas en ökning av kostnadsbudgeten för myndighet och administration, från 11,3 mnkr till 15,3 mnkr och är bland annat till följd av en manuell justering för hyreskostnader som ska belasta verksamhetsområde 2 år 2024 men som inte justerats i ram. Denna justering är budgeterad som intern kostnad om 2,9 mnkr. Ökningen beror också på planerade utbetalningar av statsbidrag till fristående förskolor om 1,9 mnkr, motsvarande belopp är budgeterat som intäkt. Bortseende från dessa kostnader så har myndighetsdelen effektiviserats med 0,8 mnkr.

För alla förskole- och omsorgsbidrag har en ökning skett från 370,4 mnkr till 380,6 mnkr i detta belopp ingår även kostnad för det sociodemografiska tillägget. Det sociodemografiska tillägget har ökat från 8,8 mnkr till 9,3 mnkr och utgör 2,5 procent av anslaget för verksamhetsområdet. Barnomsorg på obekväm arbetstid har fått en minskad kostnadsbudget om 0,2 mnkr till följd av effektivisering. Kostnadsbudget för tilläggsbelopp och verksamhetsstöd är oförändrad och uppgår till 8,0 mnkr.

Nedtrappning av politisk satsning om 0,5 mnkr finns med i denna budget. Satsningen avser kemikaliefri förskola. Enligt kommunplan 2024 sker en minskning i demografi och en justering motsvarande 8,5 mnkr har gjorts i anslaget. Ökningen förklaras av en allmän kostnadsuppräkning på 4,1 procent samt tekniska justeringar för att täcka det höjda PO-pålägget och den höjda internräntan.

VO2 - Grundskola inklusive anpassad grundskola och fritidshem

Budget år 2024 för verksamhetsområde 2 Grundskola inklusive anpassad grundskola och fritidshem fördelas enligt ovan tabell.

Tabellen visar ett nettoresultat på beställarorganisationen om 888,6 mnkr vilket motsvarar anslaget för verksamhetsområdet, för utförare i egen regi är nettoresultat noll.

Tabellen visar en ökning av intäkter från 67,8 mnkr till 68,6 mnkr.

I tabellen redovisas en minskning av kostnadsbudgeten för myndighet och administration från 20,7 mnkr till 20,1 mnkr. Kostnadsbudgeten för alla elevbidrag ökar från 774,7 mnkr till 798,7 mnkr, i detta belopp ingår även kostnad för det sociodemografiska tillägget. Det sociodemografiska tillägget har ökat från 35,5 mnkr till 38,2 mnkr och utgör 4,3 procent av anslaget till verksamhetsområdet. Nettokostnaden för anpassad grundskola har ökat med 1,6 mnkr till 41,8 mnkr. Ökad kostnadsbudget för Modersmål om 1,0 mnkr. Skolskjuts har en oförändrad kostnadsbudget på 7,0 mnkr. Budgeterade kostnader för tilläggsbelopp och verksamhetsstöd har minskat totalt med 6,3 mnkr. I detta belopp ingår kostnadsökning för externa placeringar om 0,5 mnkr samt kostnadsminskning av beslutade verksamhetsstöd om 6,6 mnkr och verksamhetsstöd för nyanlända om 0,2 mnkr. 6,6 mnkr verksamhetsstöd överförs till elevbidrag. Inom kommunal verksamhet kommer dessa pengar att finansiera organisationsutformningen för kommunens centrala lärstudios.

Nedtrappning av politiska satsningar om 2,0 mnkr finns med i denna budget. Satsningarna avser stärkt preventivt arbete mot psykisk ohälsa om 0,7 mnkr samt insatser för att möta utbildningskulden till följd av pandemin om 1,3 mnkr. Enligt kommunplan 2024 sker en minskning i demografi och en justering motsvarande 0,5 mnkr har gjorts i anslaget. Ökningen förklaras av en allmän kostnadsuppräknings på 4,1 procent samt tekniska justeringar för att täcka det höjda PO-pålägget och den höjda internräntan.

Bilaga 1 prövning av barnets bästa

Bakgrund

Sveriges riksdag fattade beslut om att ratificera FN konventionen om barnets rättigheter den 1 juni 1990. Den 1 januari 2020 blev barnkonventionen svensk lag, barnrättslagen. Lagen innebär att barnets bästa ska prövas innan olika beslut fattas och att medborgare har rätt att överklaga beslut med hänvisning till den nya lagen.

Kommunplanen är det övergripande dokumentet som fastställer kommunens mål och budget och i samband med det arbetet görs en prövning av barnets bästa.

I kommunplanen fastställs fyra målområden för hela kommunen. Dessa mål har delats till varje förvaltning och nämnd som utarbetat mål som omfattar dess ansvarsområden. Kommunplanens mål strävar mot att nå kommunens vision och FN:s mål i Agenda 2030. Agenda 2030 målen finns integrerade i kommunplanens mål, och dessa är i samklang med barnkonventionens intentioner.

Barnets rättigheter

Barnkonventionen innehåller 54 artiklar som alla tillsammans utgör en helhet men fyra av artiklarna utgör de grundläggande och vägledande principerna som alltid ska beaktas vid frågor som rör barn. Det handlar om barnets rätt till icke- diskriminering (artikel 2), barnets rätt att få sitt bästa prövat (artikel 3), barnets rätt till liv, överlevnad och utveckling (artikel 6) samt barnets rätt att komma till tals (artikel 12). Relevant för barn- och utbildningsförvaltningen är också barnets rätt till utbildning. Grundskolan ska vara obligatorisk, kostnadsfri och tillgänglig för alla (artikel 28). Relevant här är även att barn till förvärvsarbetande föräldrar har rätt att åtnjuta den barnomsorg som de är berättigade till (artikel 18.3).

Nämnd- och förvaltningsplanen och barn

I arbetet med att ta fram kommunplanen har frågorna om barns behov varit en integrerad del av alla de avvägningar som gjorts och frågor som lyfts. All verksamhet inom barn- och utbildningsförvaltningen riktar sig till barn. Det gör att de mål, prioriteringar och uppdrag som görs inom förvaltningen i största del berör barn direkt.

Verksamheterna inom barn- och utbildningsförvaltningen styrs av skollagen. I skollagen är barnkonventionen i största del en integrerad del i lagstiftningen.

Barnperspektivet beaktas i det dagliga utövandet. Hur barn ska komma till tals regleras i skollagen. Barn tillfrågas även årligen på skolan genom olika elevenkäter kring deras synpunkter avseende lärande, trygghet, delaktighet och arbetsro.

Barnets bästa utifrån barn- och utbildningsnämndens mål

Målområde: Motiverade medarbetare hos Sveriges bästa offentliga arbetsgivare

Nämnd- och förvaltningsmål: Medarbetares kompetens tas tillvara för att utveckla verksamheten mot gemensamma mål.

Målet syftar till att ha motiverade medarbetare som vill vara med och utveckla verksamheten inom barn- och utbildningsförvaltningen. Genom att tillvarata medarbetarnas kompetens för att aktivt utveckla verksamheten skapar kommunen en bättre verksamhet för Tyresös barn och elever.

Barnkonventionen: Medarbetare som utvecklar verksamheten tillsammans med Tyresöborna skapar utrymme för barn att komma till tals (artikel 12) och bidrar även till barnets rätt till icke-diskriminering (artikel 2).

Målområde: Kvalitetsförbättringar skapar vi tillsammans, hela tiden

Nämnd- och förvaltningsmål: Verksamheterna provar och använder nya idéer för att utveckla arbetssätt och individer samt arbetar kommungemensamt när det ger mervärde.

Målet syftar till att skapa kvalitetsförbättringar för att ge barn den förskola och skola de har rätt till i god samverkan med andra aktörer.

Barnkonventionen: Målet strävar främst till barnets rätt till liv, överlevnad och utveckling (artikel 6) och barnets rätt att komma till tals (artikel 12), samt skolans uppgift att utveckla barnet (artikel 29).

Målområde: Tyresö kommun levererar bra välfärdstjänster som skapar goda livsvillkor – här finns plats för alla.

Nämnd- och förvaltningsmål: Undervisning är målfokuserad och varierad i en miljö där barn och elever upplever trygghet, tillhörighet och välmående.

Detta mål syftar till att ge barn en undervisning av hög kvalitet och innefattar ett systematiskt kvalitetsarbete för att öka likvärdigheten. Ett likabehandlingsarbete ska genomföras som leder till en trygg förskole- och skolmiljö för barnen. Tidiga insatser ska ske. Målet syftar vidare till att barnens kunskaper i skolan ska öka och att fler ska nå godkända betyg. Detta ger barnen större möjligheter i framtiden.

Barnens inflytande är bland annat reglerat i skollagen och barn har inflytande över undervisningen varje dag. Barn tillfrågas i årliga elevenkäter.

Barnkonventionen: Målet strävar främst till barnets rätt till icke-diskriminering (artikel 2), barnets rätt att få sitt bästa provat (artikel 3), barnets rätt till liv, överlevnad och utveckling (artikel 6), barnets rätt att komma till tals (artikel 12), barn med funktionsnedsättnings rätt till fullvärdigt och anständigt liv (artikel 23), samt barns rätt till utbildning (28).

Målområde: Tyresö kommuns inköp, investeringar och resursanvändning sker inom den cirkulära ekonomins villkor – kostnadseffektiv, balanserad och klimatneutral.

Nämnd- och förvaltningsmål ekonomi: Inköp, investeringar och resursanvändning är kostnadseffektiva och balanserade.

Nämnd- och förvaltningsmål hållbarhet: Verksamheterna bedriver lärande för hållbar utveckling inom konsumtion och resvanor.

I det dagliga arbetet med att hålla kommunens ekonomi i balans fattas en mängd beslut – några av dessa kommer att innebära effekter för barn. Genom att inköp och resursanvändning sker hållbart och långsiktigt påverkas barn och elevers lärmiljö positivt. I alla större beslut ska det framgå hur dessa påverkar barn.

Jordens resurser är begränsade, därför ska inte kommunens ekonomi vara i balans med den värld vi lever – den ska fungera på den cirkulära ekonomins villkor och vara klimatneutral. För de som är barn i dag kommer klimatförändringarna sannolikt vara en faktor som påverkar hela deras liv. Därför är även detta mål viktigt för barn – inte bara idag utan även för framtiden.

Förvaltningen har ett klimatråd där elever kan bidra med synpunkter.

Barnkonventionen: Målen riktar sig främst till barnets rätt att få sitt bästa provat (artikel 3), barnets rätt till liv, överlevnad och utveckling (artikel 6).

Budget

Genom att kommunen tillämpar en demografisk resursfördelningsmodell, där anslagen anpassas till antalet medborgare i de åldersklasser som är viktiga för den aktuella verksamheten.

Fördelningen av anslag mellan verksamhetsområden baseras på en demografisk fördelning och politiska prioriteringar.

I kommunplanen och nämnd- och förvaltningsplanerna anges de politiska prioriteringarna för barn- och utbildningsförvaltningen. Detta avspeglas också i de ekonomiska prioriteringarna vid fördelning av anslagen mellan och inom verksamhetsområden.

Bilaga 2 Agenda 2030

I Tyresö kommun är Agenda 2030 del av kärnverksamheten. Alla som arbetar i kommunen bidrar till de 17 hållbarhetsmålen genom sitt dagliga arbete och engagemang. Att beakta de sociala, ekologiska och ekonomiska hållbarhetsperspektiven är integrerat i hur kommunen formulerar mål och de beslut som fattas i vardagen. Genom alla medarbetares delaktighet och initiativ sätter kommunen meningsfulla mål och aktiviteter som bidrar till hållbar utveckling inom och utanför kommunens gränser.

Bilaga 3 Riskhantering

All verksamhet innefattar visst mått av osäkerhet och risk. Att hantera osäkerheter och risker innebär att identifiera, analysera och utarbeta strategier för att möta risker som kan hindra eller hota verksamheten från att nå sina mål. Riskhantering används som ett instrument i det kontinuerliga förbättringsarbetet men behöver även göras när en verksamhet planerar en förändring. Det finns även lagkrav som styr arbetet med riskhantering, som arbetsmiljölagen och dataskyddsförordningen (GDPR). Riskhantering är en integrerad del i Tyresö kommuns arbete med mål och uppföljning.

Riskhanteringen sker i fyra steg: Identifiera risker: Att identifiera risker är att försöka förutse hinder som gör att kommunen inte kan nå uppsatta mål. En bra utgångspunkt för detta är en analys av styrkor och svagheter, hot och möjligheter samt tidigare utfall i förhållande till uppsatta mål. Värdera risker: Att värdera risker är att försöka förutse hur sannolikt är det att risken inträffar och vilken konsekvens det får om det inträffar. Bedömningen sker utifrån skalan 1-5, där högre värde innebär högre sannolikhet eller konsekvens. Det högsta sammantagna riskvärdet är 25.

Sannolikhet (S) 1-5 Konsekvens (K) 1-5 RISK = S * K d.v.s. 1-25

Hantera risker: För de största riskerna (>15) ska det sedan tas fram åtgärder och handlingsplaner för att minimera riskerna (det kan givetvis göras för risker <15 också). I nämndplanerna tas de risker med högre riskvärde än 15 upp, riskvärdet kan skrivas i parantes efter risken. Nämnderna beslutar om riskhanteringsplan i respektive nämndplan med åtgärder för att minimera riskerna. Att genomföra aktiviteter enligt framtagen handlingsplan är ett ständigt pågående arbete för att hantera risker.

Följa upp risker: När risker följs upp så markeras rött, gult och grönt beroende på hur väl den handlingsplan som finns framtagen följs. Om handlingsplan inte finns framtagen ska det i kommentarsfältet anges datum då handlingsplanen är färdigställd.

Inför delårsuppföljning görs en uppföljning och revidering av risker. Om en ny risk med riskvärde som överstiger 15 identifieras tas den också upp i uppföljningen. Om en risk som funnits med minskat till under 15 tas denna bort och en kommentar om vilken risk som tagits bort och varför görs. Nämnden följer upp risker tre gånger per år, i delårsrapporterna och i verksamhetsberättelsen. I verksamhetsberättelsen efter årets slut görs en samlad redovisning av åtgärder och kontrollinsatser.

I februari 2023 antogs en reviderad kommunövergripande riktlinje för riskhantering. Revideringarna tog avstamp i de förbättringsförslag som revisionen inkommit med samt vad som framkommit i kommunens eget utvecklingsarbete.

Bilaga 4 Årshjul för styrprocess och uppföljning 2024

Januari

- Årlig utredning, arbetsmiljö 2024 genomförs

Februari

- Verksamhetsberättelse antas av nämnden

Mars

- Förslag till anslagsfördelning till verksamhetsområdena tas fram
- Nämnden behandlar eventuella förslag till förändrade taxor och avgifter för 2025

April

- Månadsrapport för mars behandlas
- Årsredovisningen och verksamhetsberättelser 2023 behandlas i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige
- Årlig översyn av taxor och avgifter

Maj

- Delårsrapport 1 med uppföljning av risker antas i nämnden
- Målkonferens/taktisk konferens i nämnden

Juni

- Delårsuppföljning 1 behandlas i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige
- Kommunplan med budget 2025 beslutas i kommunfullmäktige

Augusti

- Målkonferens/taktisk konferens i nämnden
- Nämnderna arbetar utifrån kommunplanen med att ta fram nämndspecifika mål och budget till nämnd/förvaltningsplanerna

September

- Delårsrapport 2 med uppföljning av risker antas i nämnden
- Enhets- och verksamhetsplaner tas fram

Oktober

- Delårsuppföljning 2 behandlas i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige
- Nämndplan/förvaltningsplan med risk- och kontrollplan antas i nämnden

November

- Månadsrapport för oktober behandlas
- Enhets- och verksamhetsplaner revideras
- Kommunfullmäktige fastställer eventuell revidering av kommunplan 2025.
- Nämndplaner redovisas i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige